

Bruksela, 14 września 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0256 (NLE)

13082/26
ADD 1

POLCOM 316
FDI 40
SERVICES 48
COLAC 106

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	11 września 2026 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2026) 462 annex
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie podpisania Umowy o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach między Unią Europejską a Republiką Ekwadoru

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 462 annex.

Załącznik: COM(2026) 462 annex

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.9.2026 r.
COM(2026) 462 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego decyzji Rady

**w sprawie podpisania Umowy o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach między
Unią Europejską a Republiką Ekwadoru**

UMOWA O UŁATWIENIACH W ZRÓWNOWAŻONYCH INWESTYCJACH
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A REPUBLIKĄ EKWADORU

SPIS TREŚCI

PREAMBUŁA

ROZDZIAŁ I – POSTANOWIENIA OGÓLNE

ROZDZIAŁ II – PRZEJRZYSTOŚĆ I PRZEWIDYWALNOŚĆ

ROZDZIAŁ III – USPRAWNIENIE PROCEDUR UDZIELANIA ZEZWOLEŃ

ROZDZIAŁ IV – PUNKTY KONTAKTOWE I ZAANGAŻOWANIE ZAINTERESOWANYCH STRON

ROZDZIAŁ V – INWESTYCJE I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

ROZDZIAŁ VI – UNIKANIE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

ROZDZIAŁ VII – WSPÓŁPRACA I POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE

ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ZAŁĄCZNIK – ZRÓWNOWAŻONA ENERGIA I SUROWCE

PREAMBUŁA

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią”,

oraz

REPUBLIKA EKWADORU, zwana dalej „Ekwadorem”,

zwane dalej łącznie „Stronami” lub pojedynczo „Stroną”,

MAJĄC NA UWADZE pragnienie dalszego wzmacniania więzi gospodarczych oraz ustanowienia bliskich i trwałych stosunków opartych na partnerstwie i współpracy w celu promowania zrównoważonego rozwoju,

PRAGNĄC uruchomić i utrzymać inwestycje, stworzyć nowe możliwości zatrudnienia i poprawić poziom życia na swoich terytoriach,

UZNAJĄC potrzebę ułatwienia inwestycji w drodze zwiększenia przejrzystości i przewidywalności, usprawnienia procedur udzielania zezwoleń i zaangażowania zainteresowanych stron w celu poprawy klimatu inwestycyjnego,

WIERZĄC, że środki ułatwiające inwestycje stymulują inwestycje w mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (zwane dalej „MMŚP”), a także inwestycje podejmowane przez takie przedsiębiorstwa,

UZNAJĄC, że inwestycje mogą wspierać zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy, dywersyfikację działalności gospodarczej i przyczyniać się do osiągnięcia celów określonych w dokumencie końcowym zatytułowanym „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” oraz celów zrównoważonego rozwoju przyjętych przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów w dniu 25 września 2015 r. (zwanym dalej „Agendą 2030”),

UZNAJĄC znaczenie pomocy technicznej i budowania zdolności dla wykonania niniejszej Umowy;

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie w ramach Karty Narodów Zjednoczonych oraz mając na uwadze zasady zapisane w Powszechnej deklaracji praw człowieka;

MAJĄC NA UWADZE Protokół przystąpienia do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Ekwadoru, podpisany w Brukseli dnia 11 listopada 2016 r.,

POTWIERDZAJĄC swoje zdecydowane zaangażowanie we wdrażanie Umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią, Peru i Ekwadorem, z drugiej strony, która była tymczasowo stosowana w odniesieniu do Ekwadoru od dnia 1 stycznia 2017 r. i weszła w życie w dniu 1 listopada 2024 r., w tym swoje zobowiązanie do zwiększenia zaangażowania na rzecz ambitnych osiągnięć w zakresie zrównoważonego rozwoju,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 1

Cele

Niniejsza Umowa ma ułatwić przyciąganie, utrzymanie i rozwój bezpośrednich inwestycji zagranicznych między Stronami w celu osiągnięcia dywersyfikacji gospodarczej i zrównoważonego rozwoju.

ARTYKUŁ 2

Zakres

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę i mających wpływ na działalność inwestycyjną inwestorów drugiej Strony, co ma na celu ułatwienie bezpośrednich inwestycji zagranicznych.
2. Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji służących osiągnięciu uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja publiczna, bezpieczeństwo, środowisko, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, lub moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, prywatność i ochrona danych oraz propagowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

3. Niniejsza Umowa nie prowadzi do powstania i nie zmienia zobowiązań związanych z liberalizacją inwestycji, ani nie tworzy i nie zmienia zasad dotyczących ochrony inwestorów mających siedzibę na terytorium Stron lub dotyczących ich inwestycji bądź rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem.

ARTYKUŁ 3

Definicje

Do celów niniejszej Umowy stosuje się następujące definicje:

1. „działalność inwestycyjna” oznacza utworzenie, nabycie, rozszerzenie danej inwestycji, prowadzenie jej działalności lub zarządzanie nią, utrzymywanie jej lub sprzedaż bądź rozporządzenie nią w inny sposób;
2. „zezwolenie” oznacza zezwolenie udzielone przez właściwy organ na prowadzenie działalności inwestycyjnej, wynikające z procedury, której inwestor musi przestrzegać w celu wykazania zgodności z niezbędnymi wymogami;
3. „właściwy organ” oznacza władze lub organy administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej bądź podmiot pozarządowy uczestniczący w sprawowaniu władzy delegowanej przez władze lub organ administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej, uprawnione do udzielania zezwolenia;
4. „inwestor Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która to osoba zamierza podjąć lub jest w trakcie podejmowania działalności inwestycyjnej na terytorium drugiej Strony;
5. „osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny właściwie utworzony lub w inny sposób zorganizowany na podstawie mającego zastosowanie prawa, do celów komercyjnych lub innych, prywatny lub publiczny, w tym każde przedsiębiorstwo, fundusz powierniczy, spółkę jawną lub osobową, spółkę joint venture, jednoosobową działalność gospodarczą lub stowarzyszenie;

6. „osoba prawna Strony” oznacza:
- a) w przypadku Unii Europejskiej – osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Unii Europejskiej lub jej państw członkowskich i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze¹ na terytorium Unii Europejskiej; oraz
 - b) w przypadku Ekwadoru – osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Ekwadoru i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze na terytorium tego państwa;
7. „środek” oznacza dowolny środek przyjęty przez Stronę, w formie ustawy, rozporządzenia, zasady, procedury, decyzji, działania administracyjnego lub w jakiejkolwiek innej formie;
8. „środki Strony” oznaczają dowolne środki przyjmowane lub utrzymywane przez²:
- a) władze lub organy administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej; lub
 - b) podmioty spoza administracji rządowej uczestniczące w sprawowaniu władzy delegowanej przez władze lub organy administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej;

¹ Zgodnie z jej notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do WTO (dok. WT/REG39/1) Unia Europejska uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego Unii Europejskiej na gruncie art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jest równoważne pojęciu „znaczących operacji gospodarczych”.

² Dla większej pewności „środki Strony” obejmują środki przyjmowane lub utrzymywane przez podmioty wymienione w pkt 8 lit. a) i b), które to środki są przyjmowane lub utrzymywane w drodze – bezpośrednio lub pośrednio – wydawania poleceń dotyczących postępowania innych podmiotów w odniesieniu do tych środków, kierowania tym postępowaniem lub jego kontrolowania.

9. „osoba fizyczna Strony” oznacza:

- a) w przypadku Unii Europejskiej – obywatela państwa członkowskiego zgodnie z jego prawem³; oraz
- b) w przypadku Ekwadoru – obywatela Ekwadoru zgodnie z prawem tego państwa;

oraz

10. „publikowanie” oznacza udostępnianie w urzędowej publikacji, takiej jak dziennik urzędowy, lub na oficjalnej stronie internetowej.

ARTYKUŁ 4

Zasada największego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i ich inwestycjom niezwłocznie i bezwarunkowo traktowanie nie mniej korzystne niż to, które przyznaje w podobnych sytuacjach inwestorom z dowolnego innego kraju i ich inwestycjom, stosując na swoim terytorium postanowienia określone w niniejszej Umowie.

³ Definicja osoby fizycznej obejmuje również osoby stale zamieszkujące w Republice Łotewskiej, które nie są obywatelami Republiki Łotewskiej ani jakiegokolwiek innego państwa, ale które na mocy prawa Republiki Łotewskiej są uprawnione do otrzymania paszportu nieobywatelskiego.

2. Ust. 1 nie należy rozumieć jako zobowiązującego jedną Stronę do rozszerzenia na inwestorów drugiej Strony lub na ich inwestycje jakiegokolwiek traktowania wynikającego:

- a) ze środków przewidujących uznanie, w tym uznanie norm lub kryteriów dotyczących upoważniania, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej lub uznania środków ostrożnościowych, o których mowa w ust. 3 załącznika dotyczącego usług finansowych do Układu ogólnego w sprawie handlu usługami określonego w załączniku 1B do Porozumienia z Marrakeszu ustanawiającego Światową Organizację Handlu, sporządzonego w Marrakeszu, 15 kwietnia 1994 r. lub
- b) z dowolnej umowy dwustronnej, regionalnej lub wielostronnej, która obejmuje zobowiązania do zniesienia zasadniczo wszelkich przeszkód dla inwestycji między Stronami lub wymaga zbliżenia prawodawstwa Stron w przynajmniej jednym sektorze gospodarki.

3. Dla większej pewności postanowienia innych umów międzynarodowych zawartych przez Stronę nie stanowią same w sobie „traktowania”, o którym mowa w ust. 1, a zatem nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie naruszenia niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 5

Środki zwalczania korupcji i innych nielegalnych działań

1. Strony uznają negatywny wpływ korupcji, prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania na gospodarki i społeczeństwa, w tym utrudniania zrównoważonego rozwoju i zniechęcania do inwestycji.

2. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do podjęcia odpowiednich środków, aby zapobiegać korupcji, praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu, oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania oraz zwalczać te zjawiska w odniesieniu do kwestii objętych niniejszą Umową, zgodnie z normami uzgodnionymi na poziomie międzynarodowym, zatwierdzonymi lub wspieranymi przez daną Stronę, takimi jak Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 31 października 2003 r., oraz wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (zwanej dalej „OECD”) dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej, jak również normy obowiązujące w dziedzinie międzynarodowego opodatkowania.

ROZDZIAŁ II

PRZEJRZYSTOŚĆ I PRZEWIDYWALNOŚĆ

ARTYKUŁ 6

Stosowanie środków o zasięgu ogólnym

Każda ze Stron zapewnia racjonalne, obiektywne i bezstronne stosowanie wszystkich środków o zasięgu ogólnym wchodzących w zakres niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 7

Wymogi dotyczące publikacji

Każda ze Stron niezwłocznie publikuje wszystkie odpowiednie środki o zasięgu ogólnym wchodzące w zakres niniejszej Umowy lub w inny sposób udostępnia publicznie na piśmie informacje o środkach oraz, z wyjątkiem sytuacji nadzwyczajnych, najpóźniej do dnia ich wejścia w życie, w taki sposób, aby umożliwić inwestorom uzyskanie informacji o tych środkach.

ARTYKUŁ 8

Publikacja z wyprzedzeniem i możliwość zgłaszania uwag

1. W zakresie, w jakim jest to możliwe, oraz w sposób zgodny z własnym systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków, każda ze Stron⁴ publikuje z wyprzedzeniem:
 - a) wnioski w sprawie przepisów ustawowych i wykonawczych o zasięgu ogólnym, które mają zostać przyjęte w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres niniejszej Umowy; lub
 - b) dokumenty, które zawierają wystarczająco szczegółowe informacje na temat wniosków, o których mowa w lit. a), aby umożliwić inwestorom i innym zainteresowanym osobom ocenę, czy i w jaki sposób może dojść do znaczącego naruszenia ich interesów.

⁴ Strony przyjmują do wiadomości, że w ust. 1–4 uznaje się, że Strony posiadają różne systemy konsultacji w sprawie niektórych środków, zanim staną się one wiążące, oraz że rozwiązania alternatywne określone w ust. 1 odzwierciedlają różne systemy prawne.

2. Każdą ze Stron zachęca się w zakresie, w jakim jest to możliwe, oraz w sposób zgodny z jej własnym systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków, do stosowania ust. 1 do procedur i zarządzeń administracyjnych mających ogólne zastosowanie, które proponuje ona przyjąć w odniesieniu do spraw wchodzących w zakres niniejszej Umowy.
3. W zakresie, w jakim jest to możliwe, oraz w sposób zgodny z własnym systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków, każda ze Stron zapewnia inwestorom i innym zainteresowanym osobom, zgodnie z zasadą niedyskryminacji, odpowiednią możliwość zgłaszania uwag do takich proponowanych środków lub dokumentów opublikowanych zgodnie z ust. 1 lub 2.
4. W zakresie, w jakim jest to możliwe, oraz w sposób zgodny z własnym systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków, każda ze Stron rozpatruje uwagi otrzymane na podstawie ust. 3⁵.
5. Przy publikowaniu przepisów ustawowych lub wykonawczych o zasięgu ogólnym, o których mowa w ust.1, lub przed taką publikacją, w zakresie, w jakim jest to możliwe, i w sposób zgodny z systemem prawnym danej Strony dotyczącym przyjmowania środków, każda ze Stron dokłada starań, aby wyjaśnić cel tych przepisów ustawowych lub wykonawczych i je uzasadnić.
6. Każda ze Stron, w zakresie, w jakim jest to możliwe, dokłada starań, aby zapewnić rozsądny czas między publikacją przepisów ustawowych lub wykonawczych, o których mowa w ust. 1, a datą ich stosowania wobec inwestorów.

⁵ Postanowienie to nie nakłada żadnego obowiązku na Stronę w odniesieniu do ostatecznej decyzji dotyczącej przyjęcia lub utrzymania dowolnego środka w celu uzyskania zezwolenia na inwestycję.

ARTYKUŁ 9

Przejrzystość ram inwestycyjnych

1. Każda ze Stron udostępnia za pomocą środków elektronicznych takich jak strona internetowa i, w miarę możliwości, za pośrednictwem jednego portalu oraz aktualizuje, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, następujące informacje:

- a) przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące inwestycji;
- b) ograniczenia i warunki mające zastosowanie do inwestycji; oraz
- c) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów.

2. Każda ze Stron udostępnia w miarę możliwości za pomocą środków elektronicznych takich jak strona internetowa i publikuje za pośrednictwem jednego portalu, o którym mowa w ust. 1, oraz aktualizuje, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, opis informujący inwestorów i inne zainteresowane osoby o praktycznych krokach niezbędnych do inwestowania na jej terytorium, w tym o wymogach i procedurach związanych z:

- a) zakładaniem przedsiębiorstw i rejestracją działalności gospodarczej;
- b) podłączeniem do podstawowych mediów, takich jak energia elektryczna i woda;
- c) nabywaniem i rejestrowaniem własności takich jak prawa własności nieruchomości gruntowej;

- d) pozwoleniami na budowę;
 - e) transferami kapitałowymi i płatnościami;
 - f) wymienialnością waluty;
 - g) opłacaniem podatków;
 - h) dostępem do finansowania, zwłaszcza dla MMŚP. oraz
 - i) postępowaniami upadłościowymi.
3. Na inwestorów nie nakłada się opłat za dostęp do informacji przekazywanych na mocy niniejszego artykułu lub art. 7.

ARTYKUŁ 10

Przejrzystość zachęt inwestycyjnych

1. Każda ze Stron udostępnia za pomocą środków elektronicznych takich jak strona internetowa i w miarę możliwości za pośrednictwem jednego portalu oraz aktualizuje, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, informacje na temat zachęt inwestycyjnych.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują wszystkie zachęty dostępne dla inwestorów, w tym zachęty finansowe, zachęty podatkowe, oraz transfery rzeczowe, w tym zachęty niefinansowe.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują następujące elementy:
 - a) podstawę prawną zachęty;
 - b) formę zachęty;
 - c) wymogi kwalifikowalności obowiązujące w przypadku zachęty;
 - d) proces składania wniosków o przyznanie zachęty, w tym wymagane formularze i dokumenty;
oraz
 - e) dane kontaktowe właściwego organu.

ARTYKUŁ 11

Ujawnianie informacji poufnych

Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie wymaga od Strony przekazywania informacji poufnych, których ujawnienie utrudniłoby egzekwowanie prawa lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym, czy też naruszałoby uzasadnione interesy handlowe poszczególnych przedsiębiorstw publicznych lub prywatnych.

ROZDZIAŁ III

USPRAWNIENIE PROCEDUR UDZIELANIA ZEZWOLEŃ

ARTYKUŁ 12

Zakres

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków, jakie Strony stosują w przypadku zezwoleń na inwestycje.

ARTYKUŁ 13

Składanie wniosków

Każda ze Stron unika, w zakresie, w jakim jest to możliwe, sytuacji, w której wymaga od wnioskodawcy, aby zwracał się do więcej niż jednego właściwego organu z każdym wnioskiem o udzielenie zezwolenia. Jeżeli działalność będąca przedmiotem wniosku o udzielenie zezwolenia podlega kompetencji wielu właściwych organów, wymagane może być złożenie kilku wniosków.

ARTYKUŁ 14

Terminy składania wniosków

Jeżeli Strona wymaga zezwolenia, dopilnowuje, aby jej właściwe organy dopuszczały, w zakresie, w jakim jest to możliwe, składanie wniosków w dowolnym czasie w ciągu roku. Jeżeli na złożenie wniosku o zezwolenie przewidziano określony termin, Strona dopilnowuje, aby właściwe organy wyznaczały rozsądny termin na jego złożenie.

ARTYKUŁ 15

Wnioski elektroniczne i uznawanie kopii

Jeżeli Strona wymaga zezwolenia, dopilnowuje, aby jej właściwe organy:

- a) w miarę możliwości przyjmowały wnioski w formacie elektronicznym; oraz
- b) uznawały kopie dokumentów uwierzytelnionych zgodnie z prawem danej Strony zamiast oryginałów dokumentów, chyba że właściwe organy wymagają oryginałów dokumentów na potrzeby ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.

ARTYKUŁ 16

Rozpatrywanie wniosków

- 1. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia, dopilnowuje, aby jej właściwe organy:
 - a) w miarę możliwości podawały orientacyjny czas rozpatrywania wniosku;
 - b) na prośbę wnioskodawcy udzielały bez zbędnej zwłoki informacji dotyczących statusu jego wniosku;

- c) w miarę możliwości sprawdzały bez zbędnej zwłoki kompletność wniosku do celów rozpatrzenia zgodnie z wewnętrznymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony;
- d) jeżeli uznają wniosek za kompletny do celów rozpatrzenia zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi⁶, dopilnowały w rozsądnym terminie po jego złożeniu, aby:
 - (i) rozpatrzono wniosek; oraz
 - (ii) wnioskodawca został poinformowany o decyzji dotyczącej wniosku, w miarę możliwości, na piśmie⁷;
- e) jeżeli uznają wniosek za niekompletny do celów rozpatrzenia zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony, w rozsądnym terminie po jego złożeniu i w zakresie, w jakim jest to możliwe:
 - (i) poinformowały wnioskodawcę, że wniosek jest niekompletny;
 - (ii) na prośbę wnioskodawcy wskazały dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku lub w inny sposób wyjaśniły, dlaczego wniosek został uznany za niekompletny;

⁶ Właściwe organy mogą wymagać, aby uznanie informacji za „kompletne do celów rozpatrzenia” wymagało przedłożenia wszystkich informacji w określonym formacie.

⁷ Właściwe organy mogą spełnić wymóg określony w pkt (ii) przez poinformowanie wnioskodawcy uprzednio na piśmie, m.in. za pomocą opublikowanego środka, że brak odpowiedzi po upływie określonego czasu od daty złożenia wniosku oznacza jego akceptację. Przez sformułowanie „na piśmie” należy również rozumieć format elektroniczny.

- (iii) zapewniły wnioskodawcy możliwość dostarczenia dodatkowych informacji wymaganych w celu uzupełnienia wniosku⁸; oraz
 - (iv) jeżeli żadne z działań, o których mowa w pkt (i), (ii) oraz (iii), nie jest możliwe, a wniosek zostanie odrzucony z powodu niekompletności, poinformowały o tym wnioskodawcę w rozsądnym terminie; oraz
- f) jeżeli wniosek zostanie odrzucony, poinformowały wnioskodawcę, z własnej inicjatywy albo na prośbę wnioskodawcy, o przyczynach odrzucenia wniosku oraz terminie odwołania, a także, o ile ma to zastosowanie, o procedurach ponownego złożenia wniosku; wnioskodawcy nie można odmówić złożenia kolejnego wniosku wyłącznie z uwagi na wcześniej odrzucony wniosek.
2. Każda ze Stron dopilnowuje, aby jej właściwe organy udzielały zezwolenia niezwłocznie po stwierdzeniu, w świetle przeprowadzonego odpowiedniego badania, że wnioskodawca spełnia warunki niezbędne do uzyskania takiego zezwolenia.
3. Każda ze Stron dopilnowuje, aby zezwolenie, z chwilą jego udzielenia, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, z zastrzeżeniem mających zastosowanie warunków⁹.

⁸ Taka „możliwość” nie wymaga od właściwego organu przedłużenia terminów.

⁹ Właściwe organy nie ponoszą odpowiedzialności za opóźnienia wynikające z przyczyn będących poza zakresem ich odpowiedzialności.

ARTYKUŁ 17

Opłaty

1. W odniesieniu do wszelkiej działalności gospodarczej innej niż usługi finansowe każda ze Stron dopilnowuje, aby opłaty za zezwolenie pobierane przez jej właściwe organy były rozsądne i przejrzyste oraz aby same w sobie nie ograniczały działalności inwestycyjnej.
2. Każda ze Stron dopilnowuje, aby jej właściwe organy przekazywały wnioskodawcom, w odniesieniu do pobieranych przez nie opłat z tytułu udzielania zezwoleń w związku z usługami finansowymi, wykaz pobieranych przez nie opłat lub informacje na temat sposobu ich naliczania. Żadna ze Stron nie traktuje tych opłat jako środków umożliwiających Stronie uniknięcie zobowiązań lub obowiązków.
3. Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usług powszechnych.
4. Z wyjątkiem pilnych okoliczności każda ze Stron dopuszcza odpowiedni czas między publikacją informacji o nowych lub zmienionych opłatach związanych z procedurami udzielania zezwoleń na inwestycje a ich wejściem w życie, lub między publikacją informacji umożliwiających inwestorom zrozumienie sposobu obliczania tych opłat a ich wejściem w życie. Opłaty te nie mają zastosowania do czasu opublikowania takich informacji.
5. Każda ze Stron, w zakresie, w jakim jest to możliwe, przyjmuje lub utrzymuje procedury umożliwiające regulowanie drogą elektroniczną opłat pobieranych przez odpowiednie właściwe organy z tytułu zezwolenia na inwestycje.

ARTYKUŁ 18

Obiektywizm, bezstronność i niezależność

Jeżeli Strona przyjmuje lub zachowuje środek dotyczący zezwolenia, dopilnowuje, aby właściwy organ rozpatrywał wnioski, a także podejmował decyzje i zarządzał nimi obiektywnie i bezstronnie oraz bez ulegania nadmiernemu wpływowi jakiegokolwiek osoby prowadzącej działalność gospodarczą, w odniesieniu do której wymagane jest zezwolenie.¹⁰

ARTYKUŁ 19

Publikacja i dostępne informacje w przypadku, gdy wymagane jest zezwolenie

1. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia, niezwłocznie publikuje informacje niezbędne dla inwestorów, aby mogli oni spełnić wymogi, standardy techniczne i procedury uzyskania, utrzymania, zmiany lub odnowienia takiego zezwolenia. Informacje te obejmują, o ile takie istnieją:
 - a) wymogi, w tym istotne regulacje i normy techniczne, mające zastosowanie do danej inwestycji;

¹⁰Dla większej pewności należy wyjaśnić, że postanowienie to nie przewiduje szczególnej struktury administracyjnej; odnosi się ono do procesu decyzyjnego i wdrażania decyzji.

- b) odpowiednie formularze;
 - c) procedury;
 - d) orientacyjne ramy czasowe rozpatrywania wniosku;
 - e) opłaty za zezwolenie;
 - f) możliwości udziału obywateli, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag;
 - g) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji w sprawie wniosków;
 - h) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami zezwoleń; oraz
 - i) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów.
2. Każdą ze Stron zachęca się do konsolidowania publikacji elektronicznych w jednym portalu.

ARTYKUŁ 20

Opracowywanie środków

Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje środki związane z udzielaniem zezwoleń, dopilnowuje, aby:

- a) takie środki opierały się na jasnych, obiektywnych i przejrzystych kryteriach, które mogą obejmować kompetencje i zdolność do prowadzenia dozwolonej działalności inwestycyjnej – m.in. zgodnie z wymogami regulacyjnymi Strony, takimi jak wymogi zdrowotne i środowiskowe – przy czym właściwe organy mogą ocenić wagę przypisaną każdemu z kryteriów;
- b) procedury były bezstronne, łatwo dostępne dla wszystkich wnioskodawców i odpowiednie, aby umożliwić im wykazanie, czy spełniają wymogi; oraz
- c) procedury same w sobie nie stanowiły nieuzasadnionej przeszkody w spełnieniu takich wymogów.

ROZDZIAŁ IV

PUNKTY KONTAKTOWE I ZAANGAŻOWANIE ZAINTERESOWANYCH STRON

ARTYKUŁ 21

Punkty kontaktowe ds. ułatwiania inwestycji

1. Każda ze Stron, zgodnie z jej systemem prawnym, utrzymuje lub ustanawia odpowiednie punkty kontaktowe ds. ułatwiania inwestycji służące za punkty pierwszego kontaktu dla inwestorów w odniesieniu do środków mających wpływ na inwestycje.
2. Aby zapewnić skuteczne stosowanie niniejszej Umowy, każda ze Stron dopilnowuje, aby punkty kontaktowe ds. ułatwiania inwestycji odpowiadały na zapytania inwestorów oraz lokalnych punktów kontaktowych ds. ułatwień inwestycyjnych ustanowionych przez drugą Stronę na podstawie niniejszego artykułu.
3. Jeżeli punkt kontaktowy ds. ułatwień inwestycyjnych nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na zapytania, o których mowa w ust. 2, dokłada starań, aby udzielić składającym zapytania niezbędnej pomocy w uzyskaniu odpowiednich informacji.
4. Każda ze Stron umożliwia kierowanie zapytań i udzielanie informacji na podstawie niniejszego artykułu drogą elektroniczną.

5. Informacje przekazane na podstawie niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla zgodności tego środka z niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 22

Powiązania z gospodarką przyjmującą

Zachęca się każdą ze Stron do udostępniania inwestorom informacji na temat dostawców krajowych w celu wzmocnienia powiązań z lokalną gospodarką, poprawy konkurencyjności dostawców krajowych i zwiększenia wkładu inwestycji w zrównoważony rozwój.

ARTYKUŁ 23

Mechanizmy rozwiązywania problemów

1. Z myślą o inwestorach każda ze Stron dokłada starań, aby ustanowić lub utrzymać odpowiednie mechanizmy rozwiązywania problemów, które mogą wystąpić w związku ze stosowaniem dowolnego ze środków o zasięgu ogólnym objętych niniejszą Umową.
2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, muszą być łatwo dostępne, w tym również dla MMŚP, określone w czasie i przejrzyste. Pozostają one bez uszczerbku dla postępowań odwoławczych lub przeglądowych ustanowionych lub stosowanych przez Stronę lub dla mechanizmu rozstrzygania sporów ustanowionego zgodnie z rozdziałem VI niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 24

Wewnętrzna koordynacja między agencjami

1. Strony uznają znaczenie ścisłej wewnętrznej koordynacji organów i agencji

odpowiedzialnych za uregulowania prawne i wdrażanie środków i procedur związanych z inwestycjami, gdyż taka koordynacja pozwala ułatwiać, przyciągać, utrzymać i rozszerzać inwestycje.

2. Każda ze Stron dąży do ustanowienia lub utrzymania mechanizmów koordynacji działań w celu:

- a) ułatwiania inwestycji;
- b) wspierania spójności przepisów i przewidywalności środków i procedur rządowych; oraz
- c) promowania spójności środków i procedur inwestycyjnych na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym.

3. Aby ułatwiać koordynację, zachęca się Strony do wyznaczenia wiodącej agencji zgodnie z systemem prawnym każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 25

Spójność przepisów i ocena skutków

1. Strony uznają znaczenie skutecznych, spójnych, przejrzystych i przewidywalnych ram regulacyjnych dla inwestycji.

2. Zachęca się każdą ze Stron do przeprowadzenia – zgodnie z ich odpowiednimi zasadami i procedurami – oceny skutków głównych¹¹ środków o zasięgu ogólnym, które są przygotowywane przez każdą ze Stron i które wchodzą w zakres niniejszej Umowy.

¹¹ Do celów niniejszej Umowy każda ze Stron może ustalić, co stanowi „główne” środki o zasięgu ogólnym.

3. Strony uznają, że w trakcie oceny skutków, o której mowa w ust. 2, należy uwzględnić potencjalny wpływ proponowanych środków na MMŚP i na zrównoważony rozwój.

ARTYKUŁ 26

Konsultacje z zainteresowanymi stronami i okresowe przeglądy

1. Zachęca się każdą ze Stron do dokonywania, w odstępach czasu, które uzna za stosowne, przeglądu swoich środków o zasięgu ogólnym objętych niniejszą Umową, w celu ustalenia, czy konkretne środki, które wdrożyła, powinny zostać zmienione, usprawnione, rozszerzone lub uchylone, tak aby ramy inwestycyjne każdej ze Stron pozwalały skuteczniej osiągać jej cele polityczne i zaspokajać szczególne potrzeby MMŚP.
2. Zachęca się każdą ze Stron do okresowego przeglądu opłat z tytułu udzielania zezwoleń w celu zmniejszenia liczby i różnorodności takich opłat i należności.
3. Zachęca się każdą ze Stron, by w swoich przeglądach uwzględniała uwagi zainteresowanych stron i korzystała z odpowiednich międzynarodowych wskaźników skuteczności działania.
4. Strony wzywa się do wymiany na forum Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji, o którym mowa w art. 43, doświadczeń w dokonywaniu okresowych przeglądów i wdrażaniu wynikających z nich zaleceń politycznych.

ARTYKUŁ 27

Brak zastosowania mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział VI nie ma zastosowania do art. 24, 25 i 26.

ROZDZIAŁ V

INWESTYCJE I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

ARTYKUŁ 28

Cele

1. Strony uznają, że zrównoważony rozwój obejmuje rozwój gospodarczy, rozwój społeczny i ochronę środowiska, przy czym wszystkie trzy są współzależne i wzajemnie się uzupełniają; Strony potwierdzają ponadto swoje zobowiązanie do ułatwiania inwestycji w sposób przyczyniający się do osiągnięcia celu, jakim jest zrównoważony rozwój, w tym celów określonych w przyjętej przez ONZ Agendzie 2030.
2. Celem niniejszego rozdziału jest udoskonalenie stosunków inwestycyjnych Stron, w tym w drodze pogłębienia dialogu i współpracy, w sposób przyczyniający się do zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza pod względem aspektów pracowniczych i środowiskowych, które mają znaczenie dla inwestycji.

ARTYKUŁ 29

Prawo do regulacji oraz poziomy ochrony

1. Strony uznają prawo każdej ze Stron do określania swojej polityki i priorytetów zrównoważonego rozwoju, do ustanawiania wewnętrznych poziomów ochrony środowiska i ochrony pracy, jakie uzna za stosowne, oraz, odpowiednio, do przyjmowania lub zmieniania swoich odpowiednich przepisów prawnych i polityk. Takie poziomy ochrony, przepisy prawne oraz polityki muszą być zgodne z zobowiązaniami każdej ze Stron do przestrzegania uznanych międzynarodowych norm i umów, o których mowa w niniejszym rozdziale.
2. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej odpowiednie przepisy prawne i polityki przewidywały i wspierały wysoki poziom ochrony środowiska i pracy, oraz dąży do nieprzerwanego udoskonalania tych przepisów i polityk.
3. Aby przyciągać inwestycje, Strona nie może łagodzić ani zmniejszać poziomów ochrony przewidzianych w swoim prawie ochrony środowiska lub prawie pracy.
4. Aby przyciągać inwestycje, Strona nie może wstrzymywać się od stosowania swojego prawa ochrony środowiska lub prawa pracy ani w inny sposób stosować odstępstw od nich, ani proponować takiego wstrzymania lub odstępstwa.
5. Aby przyciągać inwestycje, Strona nie może przez ciągłe lub nagminne działanie lub zaniechanie uchylać się od skutecznego egzekwowania jej prawa ochrony środowiska lub prawa pracy.

ARTYKUŁ 30

Wielostronne normy i umowy dotyczące pracy

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do wspierania rozwoju inwestycji w sposób sprzyjający godnej pracy dla wszystkich, zgodnie z ich odpowiednimi zobowiązaniami w ramach Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy (zwanej dalej „MOP”) dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, przyjętej w Genewie w dniu 10 czerwca 2008 r. przez Międzynarodową Konferencję Pracy.
2. Zgodnie z przyjętą w dniu 28 czerwca 1919 r. Konstytucją MOP oraz przyjętą przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 18 czerwca 1998 r., a następnie zmienioną w 2022 r., Deklaracją MOP dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy oraz działaniami następczymi wobec tej deklaracji (ang. *Follow-up*), każda ze Stron szanuje, promuje i wdraża zasady dotyczące podstawowych praw w pracy, określone w podstawowych konwencjach MOP, oraz skutecznie wdraża konwencje MOP ratyfikowane odpowiednio przez państwa członkowskie Unii Europejskiej i Ekwador.
3. Każda ze Stron podejmuje stałe i nieustające wysiłki na rzecz ratyfikowania podstawowych konwencji MOP, których stroną jeszcze nie jest.

4. Każda ze Stron promuje polityki inwestycyjne, które przyczyniają się do osiągnięcia celów programu godnej pracy, zgodnie z Deklaracją MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji oraz z Deklaracją na rzecz przyszłości pracy z okazji stulecia MOP przyjętą przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 21 czerwca 2019 r.

5. W zgodzie ze swoimi zobowiązaniami w ramach MOP każda ze Stron ustanawia, o ile jeszcze tego nie uczyniła, i utrzymuje skuteczny system inspekcji pracy dla wszystkich sektorów gospodarki, w tym dla rolnictwa i działalności górniczej.

6. Strony wspólnie dążą do zacieśnienia współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów spraw objętych niniejszym artykułem, w stosownych przypadkach w ramach stosunków dwustronnych, na poziomie regionalnym i na forach międzynarodowych, w tym w ramach MOP.

ARTYKUŁ 31

Wielostronne zarządzanie środowiskiem i wielostronne umowy środowiskowe

1. Strony uznają znaczenie międzynarodowego ładu środowiskowego, w szczególności rolę Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (zwanego dalej „Zgromadzeniem ONZ ds. Ochrony Środowiska”) Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (zwanego dalej „UNEP”), a także wielostronnych umów środowiskowych (zwanymi dalej „wielostronnymi umowami środowiskowymi”) jako odpowiedzi społeczności międzynarodowej na światowe lub regionalne wyzwania środowiskowe oraz podkreślają potrzebę zwiększenia wzajemnego wspierania się polityk, zasad i środków w dziedzinie inwestycji i ochrony środowiska.

2. Każda ze Stron skutecznie wprowadza w życie wielostronne umowy środowiskowe i protokoły do nich, których jest stroną. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do wspierania rozwoju inwestycji w sposób sprzyjający wysokiemu poziomowi ochrony środowiska.
3. Strony wspólnie dążą do zacieśnienia współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów spraw objętych niniejszym artykułem, w stosownych przypadkach w ramach stosunków dwustronnych, na poziomie regionalnym i na forach międzynarodowych, w tym w ramach Forum Politycznego Wysokiego Szczebla ONZ ds. Zrównoważonego Rozwoju, UNEP, Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska – w odniesieniu do wielostronnych umów środowiskowych, a także w ramach Światowej Organizacji Handlu (zwanej dalej „WTO”).

ARTYKUŁ 32

Inwestowanie i zmiana klimatu

1. Strony uznają znaczenie podjęcia pilnych działań przeciwdziałających zmianie klimatu i jej skutkom oraz rolę inwestycji w dążeniu do tego celu, zgodnie z Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzoną w Nowym Jorku w dniu 9 maja 1992 r. (zwaną dalej „UNFCCC”), z porozumieniem paryskim, sporządzonym w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r., (zwanym dalej „porozumieniem paryskim”), a także z innymi wielostronnymi umowami środowiskowymi i instrumentami wielostronnymi w dziedzinie zmiany klimatu.

2. Każda ze Stron zobowiązana jest do:

- a) skutecznego wdrożenia UNFCCC i porozumienia paryskiego, w tym zobowiązań w odniesieniu do ustalonych na poziomie krajowym wkładów; oraz
- b) propaguje wzajemne wspieranie się polityk i środków w zakresie inwestycji i klimatu, przyczyniając się w ten sposób do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, zasobooszczędną i o obiegu zamkniętym oraz do rozwoju, który jest odporny na zmianę klimatu.

3. Strony wspólnie dążą do zacieśnienia współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów spraw objętych niniejszym artykułem, w stosownych przypadkach w ramach stosunków dwustronnych, na poziomie regionalnym i na forach międzynarodowych, w tym w ramach UNFCCC, porozumienia paryskiego, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzonego w Montrealu w dniu 16 września 1987 r., a także w ramach WTO, Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego oraz Międzynarodowej Organizacji Morskiej.

ARTYKUŁ 33

Inwestycje przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju

1. Zgodnie ze swoim zobowiązaniem do zwiększenia wkładu inwestycji w osiągnięcie zrównoważonego rozwoju Strony ułatwiają i wspierają inwestycje w zrównoważoną produkcję i konsumpcję, w towary i usługi związane z przemysłem ekologicznym oraz inwestycje mające znaczenie dla łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, np. inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną.

2. Strony uznają znaczenie zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej oraz rolę inwestycji w dążeniu do tych celów zgodnie z odpowiednimi wielostronnymi umowami środowiskowymi, których są stronami, w tym z Konwencją o różnorodności biologicznej, sporządzoną w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (zwaną dalej „CBD”) i protokołami do niej, Konwencją o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzoną dnia 3 marca 1973 r. w Waszyngtonie (zwaną dalej „CITES”), oraz z decyzjami przyjętymi na ich podstawie.
3. Każda ze Stron ułatwia inwestycje na rzecz zrównoważonego użytkowania zasobów biologicznych i ochrony bioróżnorodności oraz podejmuje środki w celu zachowania bioróżnorodności, gdy podlega ona presji związanej z inwestycjami.
4. Strony uznają znaczenie ochrony lasów i zrównoważonej gospodarki leśnej, a także rolę inwestycji w dążeniu do tych celów. W związku z tym każda ze Stron ułatwia inwestycje w sposób spójny z ochroną lasów i zrównoważoną gospodarką leśną.
5. Strony uznają znaczenie ochrony morskich zasobów biologicznych i ekosystemów morskich oraz zrównoważonego zarządzania nimi, a także propagowania odpowiedzialnej i zrównoważonej akwakultury, oraz rolę inwestycji w dążeniu do tych celów. W związku z tym każda ze Stron ułatwia inwestycje w sposób spójny z ochroną morskich zasobów biologicznych i ekosystemów morskich oraz zrównoważonego zarządzania nimi, a także z propagowaniem odpowiedzialnej i zrównoważonej akwakultury.
6. Strony wspólnie dążą do zacieśnienia współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów spraw objętych niniejszym artykułem, w stosownych przypadkach w ramach stosunków dwustronnych, na poziomie regionalnym i na forach międzynarodowych, w tym w ramach CBD i CITES.

ARTYKUŁ 34

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej

1. Strony uznają znaczenie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej w dążeniu do tego celu.
2. Każda ze Stron zachęca przedsiębiorstwa i inwestorów do przyjmowania praktyk zgodnych z odpowiedzialnym prowadzeniem działalności gospodarczej.
3. Każda ze Stron wspiera rozpowszechnianie i stosowanie odpowiednich międzynarodowych instrumentów, takich jak Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, inicjatywa ONZ Global Compact, Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej, Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych w sprawie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz powiązane z nimi wytyczne dotyczące należytej staranności.
4. Strony wspólnie dążą do zacieśnienia współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów spraw objętych niniejszym artykułem, w stosownych przypadkach w ramach stosunków dwustronnych, na poziomie regionalnym i na forach międzynarodowych, między innymi poprzez wymianę informacji, najlepszych praktyk i inicjatyw informacyjnych.

ARTYKUŁ 35

Inwestycje i równouprawnienie płci

1. Strony uznają, że polityka inwestycyjna sprzyjająca włączeniu społecznemu przyczynia się do postępów w zakresie wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet i równouprawnienia płci, zgodnie z zadaniem 5 w ramach celów zrównoważonego rozwoju przewidzianych w przyjętej przez ONZ Agendzie 2030 oraz zgodnie z celami wspólnej deklaracji w sprawie handlu i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet przyjętej przy okazji konferencji ministerialnej WTO w Buenos Aires w grudniu 2017 r. Strony uznają istotny wkład kobiet we wzrost gospodarczy z racji ich udziału w działalności gospodarczej, w tym w inwestycjach. Strony podkreślają, że zamierzają zrealizować niniejszą Umowę w sposób wspierający i zwiększający równouprawnienie płci.
2. Strony wspólnie dążą do zacieśnienia współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów spraw objętych niniejszym artykułem, w stosownych przypadkach w ramach stosunków dwustronnych, na poziomie regionalnym i na forach międzynarodowych, między innymi poprzez działania mające na celu zwiększenie możliwości i poprawę warunków dla kobiet, w tym pracownic, kobiet biznesu i przedsiębiorczyń, w zakresie dostępu do możliwości stwarzanych przez przedmiotową umowę i korzystania z nich.

ROZDZIAŁ VI

UNIKANIE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

ARTYKUŁ 36

Konsultacje

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozwiązywać wszelkie spory między sobą dotyczące interpretacji i stosowania postanowień niniejszej Umowy, o ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, w drodze konsultacji prowadzonych w dobrej wierze w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionych rozwiązań.
2. Strona zwraca się o przeprowadzenie konsultacji w drodze pisemnego wniosku skierowanego do drugiej Strony, w którym określa sporne środki i zobowiązania wynikające z niniejszej Umowy, których jej zdaniem druga Strona nie wypełniła.
3. Strona, do której taki wniosek o konsultacje jest kierowany, udziela odpowiedzi w terminie 10 dni od daty jego otrzymania.
4. O ile Strony nie postanowią inaczej, konsultacje przeprowadza się nie później niż 30 dni od dnia dostarczenia wniosku i na terytorium Strony, do której kierowany jest taki wniosek.

5. Podczas konsultacji każda ze Stron przekazuje wystarczające informacje oparte na faktach, tak aby umożliwić pełne zbadanie tego, w jaki sposób sporny środek może spowodować naruszenie stosownych zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy.
6. Każda ze Stron stara się zapewnić udział personelu swoich właściwych organów publicznych posiadającego wiedzę ekspercką w kwestiach będących przedmiotem konsultacji.
7. W ramach konsultacji na temat kwestii związanych z wielostronnymi porozumieniami lub instrumentami dotyczącymi środowiska lub pracy, o których mowa w niniejszej Umowie, Strony biorą pod uwagę informacje pochodzące od MOP bądź odpowiednich organów lub organizacji ustanowionych na mocy wielostronnych umów środowiskowych, aby promować spójność między pracą Stron a tymi organami lub organizacjami. W stosownych przypadkach Strony zwracają się o poradę do takich organów lub organizacji, lub do jakichkolwiek innych ekspertów bądź organów, które uznają za stosowne.
8. Każda ze Stron może w stosownych przypadkach zwrócić się o opinię społeczeństwa obywatelskiego, o którym mowa w art. 46.
9. Konsultacje, a w szczególności wszelkie ujawnione informacje i stanowiska przyjęte przez Strony w trakcie konsultacji, są poufne.

ARTYKUŁ 37

Wspólnie uzgodnione rozwiązania

1. Strony mogą w dowolnym czasie wspólnie uzgodnić rozwiązanie wszelkich sporów, o których mowa w art. 36.
2. Każda ze Stron przyjmuje środki niezbędne do wprowadzenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Jeżeli wprowadzenie nie jest możliwe w trybie natychmiastowym, Strony uzgadniają rozsądny termin.
3. Nie później niż w dniu upływu uzgodnionego terminu, o którym mowa w ust. 2, Strona wprowadzająca rozwiązanie powiadamia drugą Stronę na piśmie o wszelkich środkach podjętych w celu wprowadzenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.
4. Jeżeli Strony nie są w stanie uzgodnić rozwiązania w ciągu 120 dni od daty złożenia wniosku o konsultacje lub jeżeli wspólnie uzgodnione rozwiązanie nie zostanie wprowadzone w terminie, o którym mowa w ust. 2, Strona, która wystąpiła z wnioskiem o przeprowadzenie konsultacji na podstawie art. 36, może wystąpić o ustanowienie zespołu orzekającego w celu rozstrzygnięcia sporu. Wniosek o ustanowienie zespołu orzekającego kieruje się na piśmie do drugiej Strony.

ARTYKUŁ 38

Postępowanie przed zespołem orzekającym

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby uzgodnić skład zespołu orzekającego, o którym mowa w art. 37 ust. 4. Jeżeli Strony nie uczynią tego w ciągu 30 dni od dostarczenia wniosku o ustanowienie zespołu orzekającego zgodnie z art. 37 ust. 4, każda ze Stron wyznacza członka zespołu orzekającego w dodatkowym terminie 30 dni.

Członkowie zespołu orzekającego wyznaczeni przez Strony wspólnie wybierają przewodniczącego zespołu orzekającego, przy czym taki przewodniczący nie może mieć obywatelstwa żadnej ze Stron.

2. Jeżeli jedna ze Stron nie wyznaczy członka zespołu orzekającego w terminie przewidzianym w ust. 1, druga Strona może zwrócić się o wyznaczenie członka zespołu orzekającego do sekretarza generalnego Stałego Trybunału Arbitrażowego.

Jeżeli członkowie zespołu orzekającego nie wybiorą przewodniczącego zgodnie z ust. 1 w ciągu 30 dni od ich wyznaczenia, każda ze Stron może zwrócić się do sekretarza generalnego Stałego Trybunału Arbitrażowego o wyznaczenie przewodniczącego.

3. Zespół orzekający dokonuje obiektywnej oceny przedłożonej mu sprawy. O ile Strony nie postanowią inaczej, zespół orzekający określa obowiązujący regulamin wewnętrzny.

4. Jeżeli zespół orzekający stwierdzi, że sporny środek nie jest zgodny z postanowieniami niniejszej Umowy, Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, podejmuje wszelkie niezbędne działania, aby doprowadzić do zgodności takiego środka.

5. Bez uszczerbku dla ust. 4 Strony omawiają, na wniosek jednej ze Stron, środki, które mają zostać wdrożone, z uwzględnieniem sprawozdania zespołu orzekającego.

6. Działania następcze w związku ze sprawozdaniem zespołu orzekającego są monitorowane przez Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji.

ARTYKUŁ 39

Przejrzystość

Każda ze Stron niezwłocznie podaje do wiadomości publicznej:

- a) wniosek o konsultacje zgodnie z art. 36;
- b) wzajemnie uzgodnione rozwiązanie zgodnie z art. 37; oraz
- c) środki zastosowane na podstawie art. 38.

ARTYKUŁ 40

Terminy

1. O ile nie postanowiono inaczej, wszystkie terminy określone w niniejszym rozdziale liczy się w dniach kalendarzowych od dnia następującego po czynności, do której się odnoszą.
2. Każdy termin określony w niniejszym rozdziale może zostać zmieniony za porozumieniem Stron.

ARTYKUŁ 41

Postępowanie mediacyjne

1. Strona może w dowolnej chwili zażądać przystąpienia do postępowania mediacyjnego w odniesieniu do dowolnego środka Strony rzekomo negatywnie wpływającego na inwestycje między Stronami.
2. Postępowanie mediacyjne można wszcząć wyłącznie za porozumieniem Stron w celu przeanalizowania wspólnie uzgodnionych rozwiązań oraz rozważenia wszelkich porad i rozwiązań przedstawionych przez mediatora wyznaczonego przez Strony.
3. Strony dokładają starań, by osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w ciągu 90 dni od daty wyznaczenia mediatora.
4. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, wszystkie etapy postępowania mediacyjnego, w tym wszelkie porady lub zaproponowane rozwiązanie, są poufne. Strona może podać do wiadomości publicznej informację o toczących się mediacjach.
5. Postępowanie mediacyjne pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z art. 36 i 38 lub z procedur rozstrzygania sporów lub z wszelkich innych umów.

ROZDZIAŁ VII

WSPÓŁPRACA I POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 42

Pomoc techniczna i budowanie zdolności w zakresie ułatwiania inwestycji

1. Strony uznają znaczenie pomocy technicznej i budowania zdolności oraz zobowiązują się do współpracy na rzecz poprawy klimatu inwestycyjnego w Ekwadorze i wspierania wykonania niniejszej Umowy.
2. Działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone są w ramach zasad i odpowiednich procedur współpracy i instrumentów Unii Europejskiej na rzecz rozwoju.
3. Wnioski o pomoc powinny być oparte na stwierdzonych potrzebach i zgodne z krajowymi reformami ułatwiającymi inwestycje. Pomoc podlega wzajemnie uzgodnionym warunkom.
4. Strony w ramach Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji:
 - a) wymieniają się informacjami na temat pomocy technicznej i wsparcia na rzecz budowania zdolności w zakresie wykonania niniejszej Umowy oraz dokonują przeglądu postępów w tym zakresie; oraz
 - b) określają potrzeby w zakresie pomocy technicznej i budowania zdolności.

ARTYKUŁ 43

Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji

1. Aby zapewnić prawidłowe i skuteczne funkcjonowanie niniejszej Umowy, Strony niniejszym ustanawiają Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji, składający się z przedstawicieli obu Stron.
2. Pierwsze posiedzenie Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji odbędzie się nie później niż sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej Umowy. Następnie Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji zbiera się co roku, o ile przedstawiciele Stron nie uzgodnią inaczej, lub bez zbędnej zwłoki na wniosek którejkolwiek ze Stron.
3. O ile Strony nie postanowią inaczej, posiedzenia Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji odbywają się naprzemiennie w Unii lub w Ekwadorze. Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji może zbierać się osobiście lub za pośrednictwem innych odpowiednich środków komunikacji uzgodnionych przez przedstawicieli Stron.
4. Komitetowi ds. Ułatwiania Inwestycji współprzewodniczą, w przypadku Ekwadoru, minister produkcji, handlu i inwestycji, a w przypadku Unii – członek Komisji Europejskiej odpowiedzialny za handel, lub wyznaczone przez nich osoby.

ARTYKUŁ 44

Funkcje Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji

1. Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji:
 - a) rozważa sposoby dalszego zacieśnienia stosunków inwestycyjnych między Stronami;
 - b) nadzoruje i ułatwia wykonanie i stosowanie niniejszej Umowy oraz wspiera osiągnięcie jej ogólnych celów;
 - c) poszukuje odpowiednich sposobów i metod zapobiegania problemom lub rozwiązywania problemów, które mogą wystąpić w dziedzinach objętych niniejszą Umową, lub rozwiązywania sporów, które mogą powstać w związku z interpretacją lub stosowaniem niniejszej Umowy;
 - d) rozpatruje wszelkie inne kwestie będące przedmiotem zainteresowania, dotyczące dowolnej dziedziny objętej zakresem niniejszej Umowy, uzgodnione przez przedstawicieli Stron;
 - e) na wniosek jednej ze Stron, rozpatruje zapytania, o których mowa w art. 21, i wnioski o pomoc administracyjną; oraz
 - f) omawia ewentualne ulepszenia niniejszej Umowy, w szczególności w świetle doświadczeń i rozwoju wydarzeń na innych forach międzynarodowych oraz w ramach innych umów zawartych przez Strony;
2. Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji na pierwszym posiedzeniu przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

ARTYKUŁ 45

Decyzje i zalecenia Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji

1. Na potrzeby osiągnięcia celów niniejszej Umowy Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji uprawniony jest do podejmowania decyzji w przypadkach przewidzianych w niniejszej Umowie. Decyzje te są wiążące dla Stron. Strony przyjmują środki niezbędne do wykonania tych decyzji.
2. Aby osiągnąć cele niniejszej Umowy, Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji może wydawać odpowiednie zalecenia w odniesieniu do wszystkich kwestii objętych zakresem niniejszej Umowy.
3. Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji podejmuje decyzje i wydaje zalecenia w drodze konsensusu.

ARTYKUŁ 46

Dialog ze społeczeństwem obywatelskim

1. Strony organizują dialog ze społeczeństwem obywatelskim (dalej zwany „dialogiem”) w celu omówienia wykonania niniejszej Umowy.
2. W ramach dialogu Strony propagują zrównoważoną reprezentację odpowiednich zainteresowanych podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, organizacji przedsiębiorców i pracodawców oraz związków zawodowych, zajmujących się kwestiami gospodarczymi, zrównoważonym rozwojem, kwestiami społecznymi, ochroną środowiska i innymi zagadnieniami.
3. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, dialog prowadzony jest raz w roku, przy okazji posiedzenia Komitetu ds. Ułatwiania Inwestycji.
4. Do celów dialogu Strony dostarczają uczestnikom dialogu informacji na temat wykonania niniejszej Umowy.
5. Opinie i uwagi wyrażone w trakcie dialogu można przedkładać Komitetowi ds. Ułatwiania Inwestycji i podawać do wiadomości publicznej.
6. W stosownych przypadkach Strony mogą podjąć decyzję o zorganizowaniu dialogu za pośrednictwem istniejących mechanizmów przez nie ustanowionych w celu zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego.

ROZDZIAŁ VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 47

Wyjątki o charakterze ogólnym

Z zastrzeżeniem wymogu zakazującego stosowania takich środków w sposób służący arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji bądź ukrytemu ograniczeniu wobec inwestorów drugiej Strony oraz ich działalności inwestycyjnej w podobnych sytuacjach¹², żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane w sposób uniemożliwiający przyjęcie lub egzekwowanie przez którąkolwiek ze Stron środków:

- a) niezbędnych do ochrony bezpieczeństwa publicznego lub moralności publicznej lub utrzymania porządku publicznego¹³;
- b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;
- c) niezbędnych do zapewnienia przestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych, które nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszej Umowy, w tym odnoszących się do:
 - (i) zapobiegania praktykom wprowadzającym w błąd lub oszukańczym lub postępowania ze skutkami niewykonania umów;

¹² Odzwierciedla to zamiar Stron, aby zapewnić spójność z formułą wprowadzającą art. XX GATT i art. XIV GATS.

¹³ Na wyjątki dotyczące bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego można powoływać się jedynie w przypadku wystąpienia rzeczywistego i wystarczająco poważnego zagrożenia dla podstawowych interesów społeczeństwa.

- (ii) ochrony życia prywatnego osób fizycznych w zakresie przetwarzania i rozpowszechniania danych osobowych oraz ochrony poufności ich osobistych akt i rachunków;
- (iii) bezpieczeństwa.

ARTYKUŁ 48

Wyjątki ze względów bezpieczeństwa

Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako:

- a) wymagające, aby Strona dostarczała jakichkolwiek informacji, których ujawnienie uważa za szkodzące podstawowym interesom bezpieczeństwa; lub
- b) uniemożliwiające Stronie przeprowadzenie jakiegokolwiek działania uznanego przez nią za niezbędne do ochrony jej podstawowych interesów bezpieczeństwa:
 - (i) związanych z produkcją broni, amunicji i materiałów wojennych lub handlem nimi, oraz związanych z tego rodzaju handlem i transakcjami obejmującymi inne towary i materiały, usługi i technologie, a także związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną bezpośrednio lub pośrednio w celu zaopatrywania obiektu wojskowego;

- (ii) odnoszących się do materiałów rozszczepialnych i materiałów do syntezy jądrowej lub materiałów służących do ich uzyskania;
 - (iii) podjętego w czasie wojny lub w obliczu innego zagrożenia w stosunkach międzynarodowych; lub
- c) uniemożliwiającego Stronie podejmowanie jakiegokolwiek działania w ramach wypełniania jej obowiązków wynikających z Karty Narodów Zjednoczonych w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

ARTYKUŁ 49

Czas trwania

Niniejsza Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

ARTYKUŁ 50

Wypowiedzenie

1. Każda ze Stron może pisemnie powiadomić drugą Stronę o swoim zamiarze wypowiedzenia niniejszej Umowy. Powiadomienie skierowane do Unii przesyła się do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a powiadomienie skierowane do Ekwadoru przesyła się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Mobilności Ludności.
2. Wypowiedzenie niniejszej Umowy staje się skuteczne sześć miesięcy po dacie otrzymania przez drugą Stronę powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

ARTYKUŁ 51

Terytorialny zakres stosowania

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie:
 - a) w przypadku Unii – do terytoriów, na których stosuje się Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na warunkach określonych w tych traktatach; oraz

b) w przypadku Ekwadoru – do terytorium składającego się z jego obszarów kontynentalnych i morskich, przyległych wysp, morza terytorialnego, archipelagu Galápagos, gleby, platformy podmorskiej, podglebia oraz przestrzeni powietrznej nad terytorium kontynentalnym, wyspiarskim i morskim, której granice zostały określone w traktatach podpisanych przez Ekwador.

2. Odniesienia do „terytorium” w niniejszej Umowie należy rozumieć w znaczeniu, o którym mowa w ust. 1.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że odniesienia do traktatów podpisanych przez Ekwador, o których mowa w ust. 1 lit. b), obejmują w szczególności Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzoną w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r. W przypadku niezgodności między prawem krajowym a prawem międzynarodowym nadrzędne są przepisy prawa międzynarodowego.

ARTYKUŁ 52

Zmiany

Strony mogą wprowadzać zmiany w niniejszej Umowie w drodze pisemnego porozumienia. Takie zmiany wchodzi w życie zgodnie z art. 57.

ARTYKUŁ 53

Przystąpienie nowych państw członkowskich do Unii Europejskiej

1. Unia informuje Ekwador o każdym wniosku o przystąpienie państwa trzeciego do Unii.
2. Unia powiadamia Ekwador o wejściu w życie każdego Traktatu dotyczącego przystąpienia państwa trzeciego do Unii.

ARTYKUŁ 54

Prawa prywatne

Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako przyznające osobom prawa lub nakładające na nie obowiązki inne niż prawa i obowiązki powstałe między Stronami na mocy prawa międzynarodowego publicznego, ani jako dopuszczające bezpośrednie powoływanie się na niniejszą Umowę w systemie prawnym danej Strony.

ARTYKUŁ 55

Odesłania do przepisów i innych umów

1. O ile nie określono inaczej, w przypadku odniesienia do przepisów ustawowych i wykonawczych Strony, takie przepisy ustawowe i wykonawcze traktuje się jako obejmujące ich zmiany.
2. W przypadku gdy w niniejszej Umowie zamieszczono odniesienie do umów międzynarodowych, w całości lub w części, należy rozumieć, że umowy te obejmują zmiany do nich lub je zastępujące umowy wchodzące w życie dla obu Stron w dniu podpisania niniejszej Umowy lub w późniejszym terminie. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek kwestii dotyczącej wykonania lub stosowania niniejszej Umowy w wyniku takich zmian lub umów ją zastępujących Strony mogą, na wniosek jednej ze Stron, konsultować się z sobą, aby wypracować wzajemnie zadowalające rozwiązanie.

ARTYKUŁ 56

Załącznik do niniejszej Umowy

Załącznik do niniejszej Umowy dotyczący zrównoważonej energii i surowców stanowi jej integralną część.

ARTYKUŁ 57

Wejście w życie

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony wymieniły pisemne powiadomienia poświadczające, że wypełniły swoje odpowiednie mające zastosowanie wymogi prawne oraz zakończyły swoje odpowiednie mające zastosowanie procedury prawne dotyczące wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Pisemne powiadomienia, o których mowa w ust. 1, przesyła się do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej oraz do ekwadorskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Mobilności Ludności.

ARTYKUŁ 58

Języki oraz teksty autentyczne

Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, irlandzkim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w [...] dnia [...] r.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Republiki Ekwadoru

ZAŁĄCZNIK DOTYCZĄCY ZRÓWNOWAŻONEJ ENERGII I SUROWCÓW

ARTYKUŁ 1

Cele

1. Celem niniejszego załącznika jest ułatwienie inwestycji między Stronami w obszarach zrównoważonej energii i surowców z myślą o sprzyjaniu transformacji energetycznej i poprawie zrównoważenia środowiskowego.
2. Niniejszy załącznik uzupełnia Umowę w obszarach zrównoważonej energii i surowców.

ARTYKUŁ 2

Inwestycje w zrównoważoną energię

1. Każda ze Stron wspiera tworzenie otwartych, konkurencyjnych i funkcjonujących rynków energii w drodze przyjmowania przejrzystych ram prawnych i regulacyjnych, które ułatwiają inwestycje w zrównoważoną energię¹ i efektywność energetyczną.
2. Do celów ust. 1 każda ze Stron:
 - a) publikuje warunki i wymogi dotyczące zarządzania sieciami energetycznymi (energia elektryczna i gaz), dostępu do nich i korzystania z nich, w tym warunki i stawki dostępu do sieci energetycznych i korzystania z nich, a także ewentualne odstępstwa od tych warunków i wymogów;
 - b) w rozsądny, obiektywny i bezstronny sposób stosuje warunki, wymogi i odstępstwa, o których mowa w lit. a);

¹ Obejmuje to energię ze źródeł odnawialnych, a także inne formy czystej energii.

- c) dąży do opracowania przejrzystych i konkurencyjnych mechanizmów wsparcia na rzecz zrównoważonej energii;
- d) w zakresie, w jakim jest to możliwe, usprawnia procedury udzielania zezwoleń na inwestycje w zrównoważoną energię, takie jak budowa infrastruktury wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii; oraz
- e) promuje na swoim rynku i na arenie międzynarodowej ramy regulacyjne sprzyjające inwestycjom w produkcję i wykorzystanie zrównoważonej energii i paliw odnawialnych oraz handel nimi, a także inwestycjom w sektorze efektywności energetycznej i powiązanych technologii.

ARTYKUŁ 3

Zrównoważoność łańcuchów wartości surowców naturalnych

1. Strony uznają znaczenie sprawiedliwego, odpowiedzialnego i niezakłóconego pozyskiwania oraz zrównoważonej produkcji surowców² w całym łańcuchu wartości powiązanych sektorów wydobywczych, przetwórczych i recyklingu.
2. Do celów ust. 1 każda ze Stron ułatwia inwestycje w surowce w sposób przyczyniający się do osiągnięcia celu, jakim jest zrównoważony rozwój, w pełni respektujący suwerenność każdej ze Stron w zakresie jej zasobów naturalnych oraz chroniący prawa zainteresowanych osób w oparciu o normy uznane na szczeblu międzynarodowym.
3. Każda ze Stron wspiera tworzenie otwartych, konkurencyjnych i funkcjonujących rynków surowców w oparciu o przejrzyste ramy regulacyjne i prawne, które ułatwiają inwestycje w przemysł zajmujący się wydobywaniem i przetwarzaniem surowców oraz pozyskiwaniem ich z recyklingu, w szczególności dbając o zapewnienie przejrzystości zezwoleń, pozwoleń oraz, w stosownych przypadkach, warunków dostępu do danych geologicznych.

² „Surowce” oznaczają substancje wykorzystywane do wytwarzania produktów przemysłowych, między innymi rudy, koncentraty, żużle, popioły i chemikalia, a także inne substancje, ekstrahowane, przetwarzane, nieobrobione plastycznie i rafinowane, w tym pochodzące z recyklingu.

4. Każda ze Stron promuje zrównoważone i odpowiedzialne praktyki w przemyśle zajmującym się wydobywaniem i przetwarzaniem surowców oraz pozyskiwaniem ich z recyklingu.
5. Do celów ust. 4 każda ze Stron:
- a) wspiera krajowe, regionalne i międzynarodowe inicjatywy mające na celu promowanie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z normami międzynarodowymi;
 - b) Promuje przejrzystość i rozliczalność w zakresie wykorzystania surowców i gospodarowania nimi, w tym w drodze promowania odpowiednich inicjatyw dotyczących odpowiedzialnego i zrównoważonego wydobywania i pozyskiwania surowców, takich jak Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka oraz Inicjatywa przejrzystości w branżach wydobywczych; oraz
 - c) promuje wartości, jakimi są odpowiedzialne pozyskiwanie i wydobywanie surowców, a także maksymalizacja wkładu jej sektorów związanych z surowcami oraz powiązanych przemysłowych łańcuchów wartości w realizację celów zrównoważonego rozwoju określonych w przyjętej przez ONZ Agendzie 2030.

ARTYKUŁ 4

Ocena oddziaływania na środowisko

1. Strona zapewnia, aby w sytuacji, w której dany projekt związany z produkcją lub poszukiwaniem towarów energetycznych bądź produkcją surowców może mieć znaczący wpływ na środowisko w odniesieniu do któregośkolwiek z aspektów wymienionych w ust. 2, przed udzieleniem przez nią zezwolenia na taki projekt przeprowadzona została ocena oddziaływania na środowisko.
2. W ocenie oddziaływania na środowisko, o której mowa w ust. 1, określony i oceniony zostaje, w stosownych przypadkach, wpływ projektu na:

- a) ludność i zdrowie ludzi;
- b) różnorodność biologiczną;
- c) ziemię, glebę, wodę, powietrze i klimat; oraz
- d) dziedzictwo kulturowe i krajobraz, w tym przewidywany wpływ wynikający z podatności projektu na ryzyko poważnych wypadków lub katastrof, które mogą mieć znaczenie dla danego projektu.

3. W odniesieniu do oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w ust. 1, Strona:

- a) zapewnia, aby wszystkie zainteresowane osoby, w tym organizacje pozarządowe, miały z odpowiednim wyprzedzeniem rzeczywistą możliwość udziału w ocenie oddziaływania na środowisko, a także odpowiedni okres czasu na jej przeprowadzenie oraz odpowiedni okres czasu na przedstawienie uwag dotyczących sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko;
- b) uwzględnia ustalenia oceny oddziaływania na środowisko odnoszące się do wpływu projektu na środowisko oraz
- c) udostępnia wyniki oceny oddziaływania na środowisko ogółowi społeczeństwa przed udzieleniem zezwolenia na projekt.